

İŞSİZ SAYISI İLK KEZ AZALDI

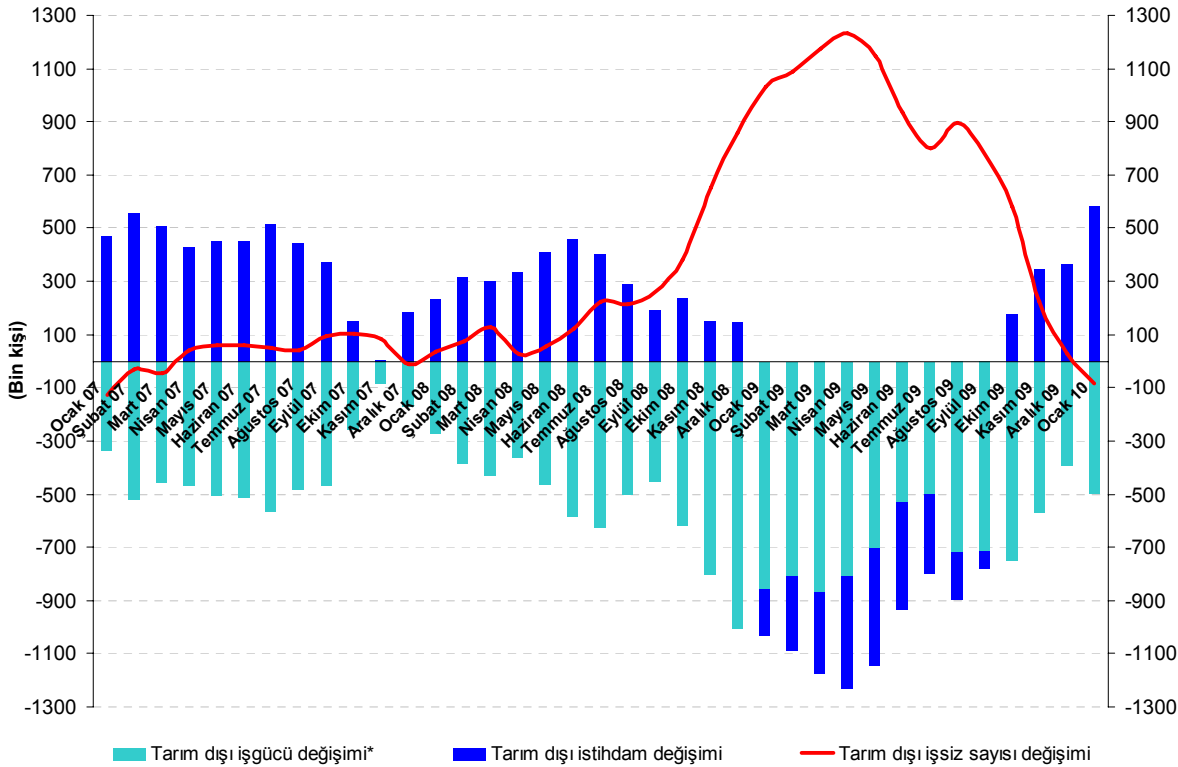
Seyfettin Gürsel* ve Duygu Güner**

Geçen yıla kıyasla istihdamda büyük artış, işsizlikte azalış var

TÜİK' in 15 Nisan'da açıkladığı ham işgücü verilerine göre tarım dışı istihdam Ocak ayında bir önceki yılın Ocak ayına göre 583 bin kişi, tarım dışı işgücü ise 500 bin kişi artmıştır. Bu gelişmelerin sonucunda tarım dışı işsiz sayısı krizden bu yana ilk kez 83 bin azalarak 3 milyon 527 binden 3 milyon 444 bine gerilemiştir.

Şekil 1'de işsiz sayısındaki değişimi gösteren kırmızı eğrinin negatif alana geçmiş olması dikkate değer bir gelişmedir. Tarım dışı işsizlik oranı da bu gelişmelerin sonucunda Ocak 2009'de yüzde 18,5 olan seviyesinden, Ocak 2010'da 17,6'ya düşmüştür. Aralık-Ocak-Şubat aylarını kapsayan Ocak dönemi güçlü tarım dışı istihdam artışı 2010 yılının 1. çeyreğinde büyümenin çift haneli rakamlara ulaşacağı beklentisini doğrulamaktadır.

Şekil 1 Tarım dışı işgücünün ve tarım dışı istihdamın tarım dışı işsiz sayısı değişimine etkisi Bir önceki yılın aynı ayına göre tarım dışı işsiz sayısı değişimi

* İşgücündeki artış işsiz sayısını artırıcı etki yaptığundan iş gücündeki artış negatif ile gösterilmiştir

betam

Kaynak: TÜİK, betam

Geçen yılın sonbahar aylarında başlayan canlanmanın neden olduğu istihdam artışı Şekil 1'de görüldüğü gibi işsiz sayısındaki artışı hızla aşağıya çekmeye başlamış ve yıllık işsiz sayısındaki artış Aralık döneminde 23 binle sınırlı

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, **betam**, Direktör, seyfettin.gursel@bahcesehir.edu.tr

** Duygu Güner, betam, Araştırma görevlisi, duygu.guner@bahcesehir.edu.tr

kalmıştı. Geçen ayın araştırma notunda da belirttiğimiz gibi (Araştırma Notu, No 066), işsizlikteki düşüş eğilimi kısmen baz etkisiyle bir süre daha devam edecektir. İşsizliğin orta vadeli rotasının 2010'un ikinci yarısında belirginlik kazanmasını bekliyoruz. Bu rotayı tayin edecek en önemli iki etken şişmekte olan tarım istihdamının seyri ile ekonomik büyümenin düzeyi olacaktır. Kaldı ki mevsimsel etkiden arındırılmış verilerin seyri işsizliğin artabileceğine işaret etmektedir.

Tarım istihdamı şişmeye devam ediyor

Aralık ayı işgücü piyasası gelişmelerine dair 15 Mart tarihinde yayınladığımız Araştırma Notu No.066'da tarım dışı işgücü artışı üzerindeki baz etkisinin en güçlü şekilde 2010 Ocak ayında hissedileceğini belirtmiştik. Nitekim geçen ay yıllık olarak 630 bin artış gösteren tarım istihdamı artışı Ocak döneminde 700 bini geçti (Bkz Tablo 1). Tarım istihdamı yıllık olarak 2008'e kadar azalan bir seyir izlerken durgunlukla beraber 2008 ve 2009 yıllarında tarım istihdamında artışların başladığını hatırlatalım. Tarım dışı sektörlerde istihdam olanaklarının azalmasıyla birlikte tarımdan göç durmuş ve tarımda yapay bir istihdam artışı ortaya çıkmıştır. Bu artış olağanüstü yüksektir ve ardında başka etkenlerin olup olmadığı ayrıca araştırılmalıdır. Tarımda yaşanmakta olan bu yapay istihdam artışı gerçek işsiz sayısını gizlemektedir. Tarımdan göç yeniden başladığında halen 500 bin civarında seyreden tarım dışı işgücü artışının yükselmesi beklenmelidir.

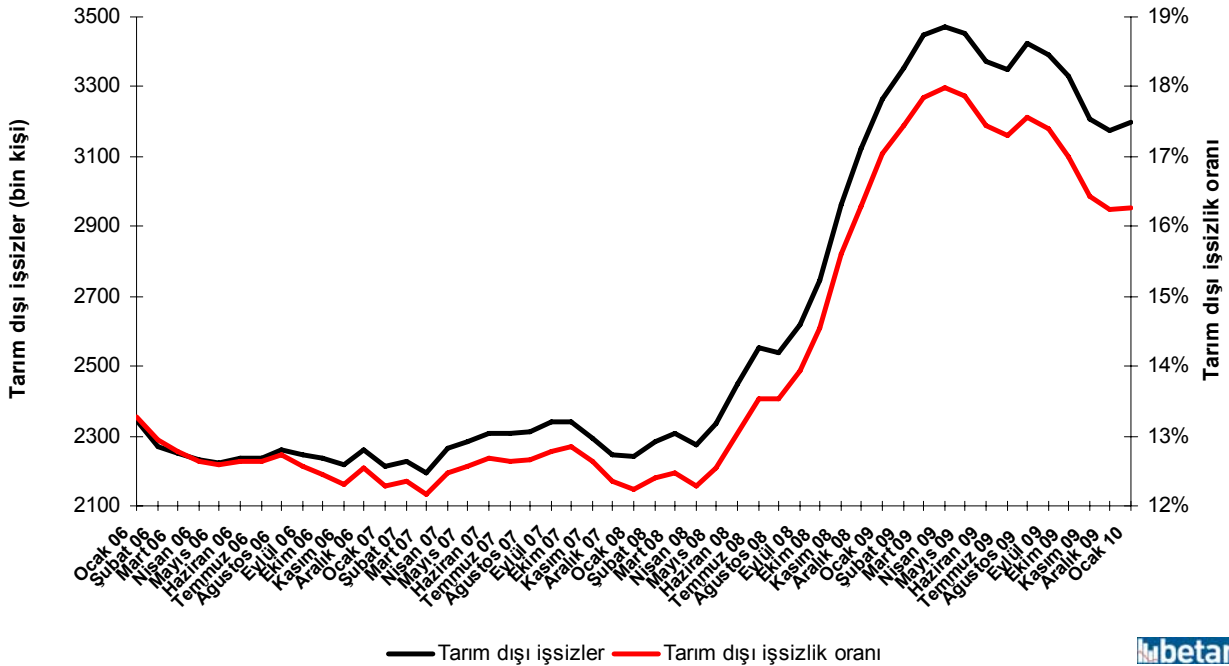
Tablo 1 Tarım istihdamı (bin kişi)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Ocak 2009	Ocak 2010
Tarım istihdamı	5713	5154	4907	4867	5016	5254	4333	5039
Yıllık değişim		-559	-247	-40	149	238		706

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlikte ibre artış yönünde

Ekonomik canlanmanın istihdam etkisini daha yakından takip etmek amacıyla işgücü piyasası göstergelerini mevsimsellikten arındırarak aylık bazda değerlendirdiğimizde tarım dışı işsiz sayısının 22 bin kişi artarak, Aralık döneminde 3 milyon 177 binden Ocak döneminde 3 milyon 199 bin seviyesine çıktığını görüyoruz. Mevsimsel etkilerden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ise Aralık döneminde %16,2'lik seviyesinden Ocak döneminde %16,3'e yükselmiştir (Şekil 2).¹ Oysa Eylül döneminden itibaren tarım dışı istihdam artışının etkisiyle aydan aya işsiz sayısında düşüş gözlemleniyordu (Şekil 2 ve Tablo 2).

Şekil 2 Mevsimsellikten arındırılmış tarım dışı işsizlik ve işsizler

Kaynak: TÜİK, **betam**

¹ TÜİK 2006 yılından itibaren mevcut olan HİA istatistiklerini 2005 yılına kadar geri götürdüğünden mevsim etkiden arındırma işlemlerini yeniledik. Bu yenileme sonucu geçen ay yayınladığımız tahminlerle küçük farklar ortaya çıktı. Örneğin, Aralık dönemi tarım dışı işsiz sayısı 3 milyon 139 bin olarak tahmin edilmişken bu kez 3 milyon 177 bin, tarım dışı işsizlik oranı yüzde 16,1 olarak tahmin edilmişken bu kez 16,2 olarak tahmin edildi.

Tablo 2 Mevsimsel etkilerden arındırılmış işgücü göstergeleri

	Tarım Dışı İşgücü	Tarım Dışı İstihdam	Tarım Dışı İşsizlik	Tarım Dışı İşsizlik Oranı	Tarım Dışı İşgücündeki Değişim (Aylık bazda)	Tarım Dışı İstihdamdaki Değişim (Aylık bazda)	Tarım Dışı İşsizlikteki Değişim (Aylık bazda)
	(BİN KİŞİ)	(BİN KİŞİ)	(BİN KİŞİ)	(%)	(BİN KİŞİ)	(BİN KİŞİ)	(BİN KİŞİ)
Ocak 08	18299	16060	2240	12.2%			
Şubat 08	18429	16144	2285	12.4%	129	84	45
Mart 08	18480	16175	2305	12.5%	51	31	21
Nisan 08	18502	16228	2274	12.3%	22	53	-31
Mayıs 08	18634	16297	2337	12.5%	132	69	63
Haziran 08	18779	16330	2449	13.0%	145	33	112
Temmuz 08	18872	16318	2554	13.5%	93	-12	105
Ağustos 08	18769	16231	2538	13.5%	-103	-87	-16
Eylül 08	18790	16170	2620	13.9%	20	-61	82
Ekim 08	18849	16105	2744	14.6%	59	-65	124
Kasım 08	18968	16005	2962	15.6%	119	-99	218
Aralık 08	19174	16051	3123	16.3%	206	45	161
Ocak 09	19153	15889	3264	17.0%	-21	-162	141
Şubat 09	19231	15877	3354	17.4%	78	-12	90
Mart 09	19336	15886	3450	17.8%	105	9	96
Nisan 09	19309	15835	3474	18.0%	-27	-51	24
Mayıs 09	19336	15882	3454	17.9%	27	47	-20
Haziran 09	19316	15945	3371	17.5%	-20	63	-83
Temmuz 09	19378	16027	3351	17.3%	62	81	-20
Ağustos 09	19488	16066	3422	17.6%	110	39	71
Eylül 09	19504	16113	3391	17.4%	16	47	-31
Ekim 09	19597	16266	3331	17.0%	93	153	-60
Kasım 09	19542	16333	3209	16.4%	-55	67	-122
Aralık 09	19569	16392	3177	16.2%	27	59	-32
Ocak 10	19652	16453	3199	16.3%	83	61	22

Kaynak: TÜİK, Betam